

BESZÁMOLÓ

az

Ének-zene

Tanultam – Tanítom

rendezvényről

*„Akinék nem mindegy,
mi lesz itt a zenében egy-két emberöltő múlva,
nem mehet el közömbösen az iskola mellett,
amikor ének hallik ki belőle.” (Kodály Zoltán)*

Második alkalommal került megrendezésre az Ének-zene – *Tanultam – Tanítom* szakmai rendezvény 2019. október 29-én a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetében. A rendezvény célja elsősorban az volt, hogy az ének-zene tanár szakos egyetemi hallgatóknak minél sokoldalúbb felkészítést nyújtson a pedagógusi életre. A rendezvénynek köszönhetően már az első- és másodéves éves hallgatók is betekintést kaphattak az ének-zenetanári feladatok mindennapjaiba és az iskolai pedagógiai szituációkba.

Az eseményen részt vett ének-zenetanárok Bódi Viktória, Nyeste Viktória és Duliczki Tamás, akik gyermekkorukban a mostani Kodály Zoltán Általános Iskolába jártak, ahol a Cantemus Kórus tagjai voltak. Jelenleg három különböző fenntartású iskolatípusban tanítanak, és közel két évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkeznek. A szakmai beszélgetés rávilágított, hogy fenntartótól függetlenül az ének-zenetanári hivatás mindhárom intézményben azonos feladatokat jelent és elhivatottságot kíván.

Bódi Viktória a Muzsika Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola tanáraként ettől a tanévtől a nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda ének-zenetanáraként dolgozik, ahol gyermekkart is vezet, továbbá karnagya az általa 26 éve alapított Cantarella Kamarakórusnak.

Nyeste Viktória a nyíregyházi Móra Ferenc Általános Iskola ének-zenetanára, ahol megalapította az iskolai énekkart, melyet eddig elért eredményeinek köszönhetően három korcsoportra bontva vezethet tovább.

Duliczki Tamás a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium ének-zenetanára, továbbá az ének-zene tanár szakos hallgatók szakvezetője.

A beszélgetés során érintett témák:

- A pedagógussá válás első lépései: elhatározás, tanulás, elhelyezkedés
- A felsőoktatásban szerzett tudás és annak mindennapi felhasználása
- A morgós éneklés problematikájának megoldási lehetőségei
- Az éneklési készség kisgyermekkorai megalapozása vagy hiánya
- Saját pedagógusi cél az ének-zeneoktatásban
- Ének-zene órára való készülés és órátartás – szakvezetői szemmel is
- A kórusmunka előkészítése és vezetése azonos és vegyes korosztályban
- A tanulók megismerésének tanórai és tanórán kívüli alkalmai
- Számonkérési és jutalmazási lehetőségek
- Váratlan szituációk, kudarc és továbblépés ének-zene órán
- A zenehallgatáshoz szükséges figyelem, koncentráció kialakításának folyamata
- Készség- és tudásbeli különbségek kezelése
- Ének-zene tagozatos gyermekkor és heti kettő, majd egy órás ének-zenetanítás pedagógusként
- Korosztálybeli jellegzetességek
- Generációk összevetése: tanulók, akiket családalapítás előtt tanítottak – tanulók, akiket családalapítás után, saját gyermekeik nevelése óta tanítanak
- Az ének-zenetanár és a tantárgy megítélésének társadalmi megrögzöttségét megváltoztató, kitartó pedagógusi tevékenységek
- A pedagógus mindennapi motivációja és mentálhigiénéje: az iskolán belül és azon kívül
- Egy megkezdett munka folytatása – építkezés az előző kolléga munkájára
- A tanítóképzés hiányosságai az ének-zene tantárgy tükrében, majd az erre épülő iskolai ének-zeneoktatás alsó tagozatban
- A pedagógus rendelkezésére álló tankönyvek és azok kiegészítésének lehetőségei
- Az óralátogatások lehetőségei

- Az iskola profilja, vezetése, tanári kara, tanulói és az ének-zene tantárgy, továbbá az iskolai kórus kapcsolata
- Az iskolai rendezvények zenei feladatai

A rendezvény során a hallgatók nem csupán a meghívott pedagógusok eddigi életpályáját, koncepcióját ismerhették meg, hanem tanúi lehettek az azonos cél érdekében dolgozó énekzenetanárok vitáinak, nézetbeli különbségeinek, érveléseinek is. Az eltérő nézetek, reakciók rávilágítottak arra, hogy nem mindig csak egyféle megoldás lehet célravezető a tanítás és a felmerülő, megoldandó pedagógiai szituációk során. Ennek felismerése, valamint az, hogy a tanári munka során még a tapasztaltabb pedagógusokat is érik váratlan helyzetek, megnyugtatta a pályára készülő, még aggodalmaskodó hallgatókat.

Visszajelzéseink a meghívott ének-zenetanároktól:

„Először is szeretném megköszönni a meghívást, igazán megtisztelő, hogy részt vehettem egy ilyen fórumon. Szimpatikus a kezdeményezés és az is, hogy a hallgatók nagyon motiváltak, amely már a létszámból is megmutatkozott. Remélem, hogy a jelenlévők számára is élmény volt a zenepedagógusi szakma gyakorlati oldalának megvilágosítása. Úgy érzem, hogy másik két kollegám is hasonlóan elhivatott, mint én, s bátran állítom, hogy szakmailag mindenképpen megerősítően hatott ránk a beszélgetés. Mesterpedagógusi portfólióm írása közepén tartok, amely mintegy összefoglalása a hátam mögött lévő 20 éves szakmai tapasztalatnak. A munkám elkészítésében is nagy segítséget nyújt, hogy a hallgatók kérdései által átgondolhattam és megoszthattam velük eddigi tevékenységeimet. Örülök, hogy van és lesz utánpótlás.” (Bódi Viktória)

„Írtam néhány gondolatot a többszázból, ami eszembe jutott. Nagyon jól éreztem magam. Köszönöm az élményt! Hallgatóként örültem volna a lehetőségnek, hogy gyakorló ének tanárokkal beszélgethetek az ének tanítás lehetőségeiről, nehézségeiről, tapasztalatairól. Számomra is hasznos és élménydús beszélgetés volt. Egyrészt azért, mert saját szakmai életutamat, tapasztalataimat összegezhettem, másrészt olyan tapasztalt és sikeres szakemberekkel beszélgethettem a szakmáról, akik gyerekkori iskolatársaim is voltak. Jó volt egymást hallgatni, bizonyos kérdésekre együtt keresni a választ. Szívesen részt vennék hasonló fórumokon, ahol lehetőség nyílik szakmai kérdések megvitatására. A hallgatók érdeklődőek, kedvesek voltak. Úgy vélem, minél több gyakorlati tapasztalatot gyűjtenek a tanári pályán,

annál több kérdés merül majd fel bennük. Szeretném megköszönni a lehetőséget, és a program során feltett kérdéseket, melyek megválaszolása számomra is tanulságos volt.” (Nyeste Viktória)

„Örömmel fogadtam a felkérést a rendezvényre. Nagyon fontos tényező a hallgatóképzés során, hogy a hallgatók ne csak a módszertan órákon, illetve az iskolai gyakorlat során ismerkedhessenek meg a tanári pálya és a tantárgy tanításával kapcsolatos tantárgyi és pedagógiai ismeretekkel, hanem árnyaltabb képet kapjanak a pedagógusi munka hátteréről, lehetőségeiről, a pedagógus hozzáállásáról a munkájához. Külön kiemelve nagyon szerencsés választásnak tartom a meghívottak kiválasztását, hiszen mindannyian más-más intézménytípusban tanítunk (egyházi és állami fenntartású intézmény, illetve gyakorlóiskola), így más és más körülmények és lehetőségek adódnak a tantárgy tanításával kapcsolatban.” (Duliczki Tamás)

Visszajelzéseink hallgatóinktól:

„Nekem nagyon hasznos volt, és tetszett, hogy beleláttunk a szakma szépségeibe és nehézségeibe. Sok hasznos tanácsot kaptam.” (Módy Virág)

„A sok szakmai tanács mellett nagyon jó volt hallani a tanítás szépségeiről és a mellette lévő nehézségekről.” (Klenk Réka)

„Nagyon jó volt azt látni, hogy mind a hárman igazán motiváltak és elköteleződtek ez iránt a szakma iránt. Nagyon tetszett a lelkesedésük, ez számomra is sok erőt adott a továbbiakhoz.” (Gaál Kinga Magdolna)

„Kiváltképpen értékesnek találok az ilyen jellegű találkozásokat, ugyanis némely benyomás, elejtett mosoly vagy akaratlan sóhaj még inkább megerősít a hivatástudatomban, avagy gondolkodásra készítet.” (Rosca Krisztoffer)

„Megnyugtató érzés volt hallani, hogy több mint tíz év tanítás után is adódhatnak megoldásra váró helyzetek, és ezeket könnyedén lehet kezelni.” (Rácz Boglárka)

„Különböző személyiségeket, tapasztalt tanárokat ismerhettünk meg, akiktől különböző nézőpontokból különböző véleményeket hallhattunk.” (Dancs Anna)

„Érdekes volt megtapasztalni, hogy mind a hárman egy helyről indultak, a Nyíregyházi Egyetemről, ennek ellenére más módszereket alkalmaznak.” (Ungvári Enikő)

„Hasznos volt, mert beleláthattunk a való életbe. Olyan témák kerültek elő, amelyeket az egyetemen nem tanítanak, mert nincs ilyen óra. Jó, ha vannak ilyen alkalmak, mert fokozatosan bele tudunk nevelődni a tanári szerepbe. Hasznos, mert ugyanazokat az

évfolyamokat tanítják, amelyeket mi is fogunk, és már most ötleteket kaphattunk.” (Forgony Laura)

„Nagyon jó ötletnek tartom az ilyen jellegű kötetlen beszélgetéseket, mert így nekünk, hallgatóknak lehetőségünk van olyan problémákat hallani, amikre az egyetemi oktatás alatt nem kerül sor. Betekintést nyerhetünk, hogy a való életben hogyan is kell tanítani, milyen problémákkal találkozhatunk, és ezekre milyen megoldás a célravezető.” (Jaczkó György)

„Tanulságos volt hallgatni három különböző múltú és gondolkodású ember élettapasztalatait, módszereit. Az egymás között folytatott eszmecserek, viták is beoltják a hallgatóság gondolkodásmódját. Lelkesítő látni, hogy ezek a pedagógusok ennyi év után, a pálya nehézségeivel együtt töretlen lelkesedéssel végzik hivatásukat a kiégés veszélye nélkül.” (Vidovits Ábel)

„Számomra a tavalyinál még érdekesebbnek bizonyult az idei alkalom, hiszen most már régóta a pályán lévő pedagógusokkal találkozhattunk. Jó volt hallgatni a tapasztalataikat, hogy ennyi idő után is örömmel végzik hivatásukat és hogy emellett hogyan kapcsolódnak ki, hogyan töltődnek fel. Nagyon érdekes volt hallgatni, hogy különböző helyeken, különböző keretek és feltételek között hogyan lehet megvalósítani az ének-zeneoktatást.” (Baji Brigitta)

„Kifejezetten tetszett a keddi alkalom. Jó volt, hogy szóba került a család, hogy hogyan fér bele a gyereknevelés.” (Janurik Tímea)

„Az első dolog, ami egyértelműen kiderült, az volt, hogy az iskolában felmerülő nehézségek ellenére mindhárom meghívott pedagógus elhivatottan végzi a munkáját és szereti, amit csinál. Érdekességként kiemelném még a beszélgetésnek azt a részét, amikor pl. a „morgós” gyerekek énekelteséről, a magas hangok énekelteséről értekeztek. Lényegében véve nagyon sok fontos témakört említettünk a két órás beszélgetés alatt, ami a későbbiekben segítheti a jelenlegi pedagógusjelöltek munkáját a jövőben.” (Aros Lilla)

Köszönöm a rendezvény szervezéséhez és megtartásához nyújtott támogatást Intézetigazgató Asszonynak és kollégáimnak!

„Nálunk minden baj gyógyítására egyetlen szert szokás ajánlani: az állam adjon pénzt. Azt hiszem, rámutattam néhány dologra, ami nagyot lendítene az iskola zeneművelésén, és sem államnak, sem másnak egy fillérjébe sem kerülne. Mint néhány énektanár, aki déli harangszókor nem dobja vissza a maltert a vakolóládába. Akinek lelki szükséglete az a kis munkatöbblet, amire hivatala nem kötelezi, de ami éppen a hivatalos munka ízét, lelkét, értelmét adja meg. Szerencsére vannak ilyenek is.” (Kodály Zoltán)

Dr. Pintér-Keresztes Ildikó

Nyíregyházi Egyetem, Zenei Intézet

főiskolai docens

az „Ének-zene – *Tanultam – Tanítom*” rendezvény ötletgazdája és szervezője